

Дисципліна: Адаптивне фізичне виховання у спеціальних навчальних закладах

Кількість годин (кредитів ЕКТС): 150 (5)

Мета: надання студентам знань та практичних навичок щодо організації та проведення фізичного виховання для дітей з особливими потребами у спеціальних навчальних закладах. Основною метою є забезпечення фізичного, психологічного та соціального розвитку дітей з різними видами обмежень та інвалідностями через відповідні адаптовані фізичні вправи та програми.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення з основними принципами та методами адаптивного фізичного виховання.
- вивчення психофізичних особливостей дітей з різними видами обмежень та інвалідностями.
- розробка та використання індивідуалізованих програм фізичного виховання для дітей з особливими потребами.
- вивчення методик і прийомів адаптації фізичних вправ та ігор для дітей з різними видами обмежень.
- організація спеціалізованих занять з фізичної культури та спорту для дітей з обмеженими можливостями.
- розвиток навичок використання спеціального обладнання та технічних засобів для адаптивного фізичного виховання.
- аналіз і впровадження інноваційних підходів та технологій у фізичне виховання дітей з обмеженими можливостями.
- оцінка та аналіз ефективності адаптивних програм фізичного виховання у спеціальних навчальних закладах.
- забезпечення безпеки та комфорту дітей під час фізичних занять у спеціальних умовах.

Попередні умови для вивчення даної дисципліни:

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Адаптивне фізичне виховання у спеціальних навчальних закладах» є базові знання з фізичного виховання, теорії та методики фізичного виховання, корекційної педагогіки.

Навчальні цілі дисципліни полягають у формуванні у студентів:

інтегральної компетентності: здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

загальних компетентностей:

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- здатність працювати в команді.
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- здатність приймати обґрунтовані рішення.
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

фахових компетентностей:

- здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

- здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність із урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.
- здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.
- здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей із особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.
- здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.
- здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
- здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

Програмні результати навчання:

- здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб із особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.
- здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
- Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.
-
- добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.
- аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.
- встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.
- приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.
- відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.
- організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей із особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

Результати навчання за навчальною дисципліною:

знати:

- державну систему спеціалізованих навчально-виховних закладів;
- організація АФВ у відомчих закладах Міністерства освіти і науки: спеціальних дитячих садках, спеціальних середніх школах, спеціальних вечірніх середніх школах для дорослих сліпих і дорослих глухих;

- організація АФВ у відомчих закладах Міністерства соціальної політики: дошкільних дитячих будинках для дітей у віці 3-7 років із відхиленнями у розумовому розвитку, шкільних дитячих будинках для дітей 7-18 років, дитячих будинках для сліпоглухонімих, робочих майстернях для дорослих із відхиленнями у розумовому розвитку;
- організація АФВ у відомчих закладах Міністерства охорони здоров'я: будинках дитини (до 1 року), школах-санаторіях для дітей із порушеннями психічного розвитку; клініках для дітей і дорослих із порушенням мовлення, логопедичних кабінетах у поліклініках.
- керівництво організаційною і методичною роботою сфери оздоровчої фізичної культури і спорту людей з інвалідністю в Україні.

вміти:

- організувати заняття з АФВ у системі безперервної реабілітації людини з особливими потребами;
- використовувати методичне забезпечення та медичний контроль занять із АФВ;
- розробляти програми оздоровчих занять;
- консультувати членів родини людини з особливими потребами стосовно виконання фізичних вправ із урахуванням нозології.

Зміст дисципліни (тематика):

Змістовий модуль 1. Теорія адаптивного фізичного виховання як інтергративна наука та навчальна дисципліна.

Тема 1. Адаптивне фізичне виховання як новий напрямок в українській системі фізичного виховання

Тема 2. Принципи, засоби та форми адаптивного фізичного виховання. Викладач в адаптивному фізичному вихованні.

Змістовий модуль 2. Адаптивне фізичне виховання для людей з різними нозологіями захворювань.

Тема 3. Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами слуху

Тема 4. Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами зору

Тема 5. Адаптивне фізичне виховання при порушеннях опорно-рухового апарату

Тема 6. Адаптивне фізичне виховання при розумовій відсталості

Тема 7. Адаптивне фізичне виховання при ураженнях спинного мозку та ДЦП

Змістовий модуль 3. Адаптивне фізичне виховання у спеціальних навчальних закладах.

Тема 8. Методика проведення занять з адаптивного фізичного виховання у навчальних закладах

Тема 9 Фізичне виховання у допоміжній школі.

Тема 10. Профілактика травматизму та лікарсько-педагогічний контроль у адаптивному фізичному вихованні

Види робіт: лекції, практичні заняття, модульні контрольні роботи, індивідуальні роботи студентів з викладачем, самостійна робота студентів, консультації, підготовка до заліку.

Форма підсумкового контролю: залік.